

● КОЗАЦЬКОГО РОДУ!

Ось таких дітей Наталія подарувала Віталію.

Уже 215 см: 17-річний Максим Кличко перевершив батька та дядька!

Ексдружина Віталія Кличка
показала сина-велетня

Розповідь про сім'ю уславленого
спортсмена – на с. 12

● ОСОБЛИВИЙ ВИПАДОК

Видаляли зуб: пацієнта впала в кому і померла

У Хмельницькому зупинилося серце 29-річної жінки, яка знепритомніла під час видалення зубів у приватній стоматологічній клініці

Після місяця перебування в комі серце Оксани Гладій зупинилось.

Подробиці – на с. 9

До монастиря
у мороз підкинули
немовля

с. 6

Все буде Україна!

22 лютого 2023 року №8(271) Ціна 7 грн

4 820230 060027 >

Фото із сайту pasichna-tg.gov.ua.

● БОЛИТЬ!

Борис Асєєв закрив собою побратима...

Вічна пам'ять і слава Герою!

Звістка про втрату: не множити горе родини, а розділити його

Як сім'ї отримують повідомлення про загибель рідної людини на війні і що з цим не так

Олена СТРУК, lb.ua

«П*ць, який безлад»

...Борис Асєєв – дизайнер, учасник Революції гідності, АТО, військовий інструктор, снайпер. Загинув під Бахмутом на Різдво. ... Того дня вона поралася на кухні, аж тут затремтіли руки. Згадала, скільки разів він повторив «кохаю тебе» востаннє, коли розмовляли. Потім був дзвінок друга. Вона щось відчула: «Все погано?». Він зітхнув. «Дуже-дуже погано?». Через знайомого дізнався, що загін Бориса потрапив під обстріл. Борис закрив собою побратима, хлопця чи не вдвічі молодшого за нього, якого навчав усього, що

знов сам. Той помер у лікарні за кілька днів. Їх ховали разом. На кладовищі холодно. Залп у небо. «Розумієш, до цього не підготувався. Ти живеш у постійній напрузі, щохвилини чекаєш на смс, аби побачити там 4.50... I раптом все... Шок...», – каже. I повне нерозуміння, що далі. Вона почала дзвонити, писати командуванню підрозділу, щоб знати про Борю точно. «Ніхто мені не відповідав». Розpac стискав, а мовчанка все тривала. За цей час побратим устиг привезти їй чоловікові речі. Зрештою вона зателефонувала в комісаріат. «Я дружина Асєєва, знаю, що мій чоловік загинув. З військової частини мені не подзвонили. Офіційної звістки немає». – «Почекайте». Далі була невелика пауза. Хтось на тому кінці слухавки, вочевидь, дивився в папери. I нарешті: «Є такий. Сьогодні привезуть повідомлення. Чекайте». Випросила. Її Боря сказав би: «П*ць, який безлад».

Я дружина Асєєва, знаю, що мій чоловік загинув. З військової частини мені не подзвонили. Офіційної звістки немає.

Продовження болючої теми – на с. 8

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

Шок: Китай може надати росії зброю

Державний секретар США Ентоні Блінкен заявив, що Пекін обговорює можливість надання москові летальної військової допомоги

Василь КІТ

Очільник американської дипломатії на гадав, що Китай тривалий час підтримував росію – причому не лише політично та економічно, а й за рахунок надання нелетального обладнання. «І ми вкрай стурбовані тим, що КНР розглядає можливість надання летальної підтримки росії в її агресії проти України», – підкреслив Блінкен. Він також розкритикував позицію Пекіна щодо повномасштабного російського вторгнення в Україну, сказавши, що КНР «намагається всидіти на двох стільцях».

Надійшла відповідь і від Пекіна. «Американська сторона, а не китайська забезпечує постійний потік зброї на поле бою... Американська сторона не має права читати лекції Китаю, і ми ніколи не приймемо диктату чи на віт тиску США на китайсько-російські відносини», – заявив речник МЗС КНР Ван Веньбінь.

Схоже, у світі все чіткіше вимальовується нова «вісь зла» з авторитарних та тоталітарних держав Азії – росії, Північної Кореї, Ірану та Китаю. І вся ця орда – проти маленької України...

Далекобійна зброя найпершою надійде з Великобританії

Про це заявив прем'єр-міністр цієї країни Ріші Сунак, виступаючи на Мюнхенській безпековій конференції

Леонід ОЛІЙНИК

«Разом ми маємо допомогти Україні захистити свої міста від російських бомб та іранських безпілотників. І саме тому Велика Британія стане першою країною, яка надасть ЗСУ зброю великої дальноті, – заявив він. – Для перемоги в уальні Україні потрібно більше артилерії, бронетехніки та систем ППО». Він розповів також, що торік Лондон виділив на допомогу Києву 2,3 млрд фунтів стерлінгів (100 мільярдів гривень. – Ред.), а цього року виділить ще більше. «У наступні кілька місяців ми надамо Україні стільки ж обладнання, скільки за весь 2022 рік», – пообіцяв політик.

Дав би Бог, аби це було набагато швидше!

На горі Піп Іван випало майже 2 метри снігу

Весна там настане ще нескоро

Василіна СМЕТАНА

19 лютого в Карпатах було зафіксовано майже двометровий шар снігу. Про це повідомили у Державній службі з надзвичайних ситуацій і наголосили: «Тож радимо не ризикувати та дочекатися покращення погодних умов для подорожей Карпатами».

До речі, на вершині гори Піп Іван (висота 2020,5 м) розташовані руїни польської астрономо-метеорологічної обсерваторії початку ХХ століття, частково відновлені для туристичних потреб і відомі під сучасною популярною назвою «Білий Слон».

● РЕЗОНАНС

Мужик: Байден у Києві – це не менш круто, ніж 500 мільйонів, які він привіз

20 лютого світові ЗМІ сколихнула новина – президент США Джо Байден прибув до української столиці

Фото із сайту president.gov.ua.

І нехай путін біситься! Кривавого карлика попередили за кілька годин, що Байден прибуває до Києва, аби уникнути конфліктної ситуації.

Василь РОГУЦЬКИЙ

Це був перший візит американського лідера за останні 15 років. Символічно, що програма перебування розпочалась із вшанування полеглих українських воїнів поруч зі Стіною пам'яті біля Михайлівського собору.

Згодом президент Джо Байден оголосив про виділення пів мільярда доларів додаткової допомоги Україні. Пан Джозеф сказав, що пакет допомоги включає артилерійські боеприпаси, більше реактивних снарядів і гаубиць. Глава нашої держави Володимир Зеленський заявив, що переговори з його американським колегою були «плідними» і «дуже важливими», а хіні результати обов'язково матимуть вплив на полі бою. За його словами, Україна переживає дуже складний період, але вона зробить «історичні досягнення»

за допомогою США та решти світу. Також Зеленський сказав, що вони з Байденом говорили про «далекобійну зброю і зброю, яка все ще може бути поставлена в Україну, навіть якщо вона не постачалася раніше».

Але не менш важливим за зброю є той сигнал, який американський лідер послав своїм візитом усьому світові напередодні річниці повномасштабного російського вторгнення: наймогутніша держава світу і далі твердо підтримує українців у їхній боротьбі за своє право на життя.

Народна депутатка від фракції «Європейська Солідарність» Вікторія Сюмар заявила, що новина про прибуття американського лідера до Києва у такий важливий для України день – «крута». «путін сам і його росіяни зробили себе вбивцями й ізゴями на багато років.

Вони самі збудували залізний кордон, який віднині відділяє цивілізацію від генетичних і моральних рашистських виродків. Це судилося зробити нам, українцям. І ми це зробимо. З великою відчіністю до всіх, хто поруч із нами в цій кривавій боротьбі. І так, Джо Байден, на відміну від владімі-

ра путіна, – мужик», – написала нардепка.

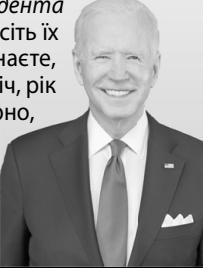
Тож на Алеї сміливості біля Верховної Ради недаремно відкрили таблицю, присвячену президентові США Джозефу Байдену (Алея була започаткована в Києві 23 серпня Володимиром Зеленським і президен-

тим Польщі Анджеєм Дудою, на ній увічнюють імена представників країн-партнерів, які надають Україні важливу підтримку у боротьбі з рф. – Ред.). Там побували обидва глави держав, і Володимир Зеленський заявив: «Перший дзвінок уночі 24 лютого минулого року, наші переговори, постійна та незмінна увага до нашої боротьби. Увага до захисту української демократії та особливий внесок президента Байдена у змінення позиції свободи у світі», – пояснив український очільник неоцінений вклад американського лідера в нашу Перемогу.

● ПРЯМА МОВА

Джозеф БАЙДЕН, президент США, під час зустрічі з Володимиром Зеленським у Маріїнському палаці:

Ви просили мене (звертаючись до Президента України. – Ред.): згуртуйте лідерів світу. Попросіть їх підтримати Україну. Ви тоді сказали, що не знаєте, коли ми зможемо говорити знову. У ту темну ніч, рік тому, світ чекав на захоплення Києва і, ймовірно, навіть на кінець для України. Але рік по тому Київ стоїть, і Україна стоїть. Мушу відзначити, що Київ захопив частину моого серця. Демократія вистояла. Америка стоїть поряд із вами, і світ стоїть разом із вами.

● СВІТ ІЗ НАМИ

Антикремлівська коаліція вже складається із 54 країн

Про це заявив міністр оборони України Олексій Резніков

Сергій БОРОХ

«Якщо хтось думає, що є синдром втоми від України, від війни, то це не так, – сказав він в інтерв'ю телеканалу FREEDOM. – Наші партнери налаштовані дуже, дуже, підкреслюю, дуже рішуче. Налаштовані на нашу Перемогу.

Це абсолютно інші настрої, ніж рік

тому, коли нам давали три дні на те, що впаде столиця, і три тижні максимум на те, що впаде вся країна, і що, ймовірно, десь там будуть якісь окремі бойові дії. Сьогодні всі вірять у Перемогу України, всі бажають цієї Перемоги.

Тепер усі розуміють, дуже чітко бачать, що цю російську так звану другу армію світу дуже реалістично стримати і перемогти.

І ми це довели всьому світу, і тому весь світ надихається геройством наших захисників і захисниць, цивільних, усіх українців. І вони хочуть бути співавторами нашої з вами Перемоги.

Олексій Резніков запевнив, що під час засідань «Рамштайну» жодні політичні питання, окрім що щодо перемовин із росією, не обговорюються.

На горі Піп Іван випало майже 2 метри снігу

Весна там настане ще нескоро

Василіна СМЕТАНА

19 лютого в Карпатах було зафіксовано майже двометровий шар снігу. Про це повідомили у Державній службі з надзвичайних ситуацій і наголосили: «Тож радимо не ризикувати та дочекатися покращення погодних умов для подорожей Карпатами».

До речі, на вершині гори Піп Іван (висота 2020,5 м) розташовані руїни польської астрономо-метеорологічної обсерваторії початку ХХ століття, частково відновлені для туристичних потреб і відомі під сучасною популярною назвою «Білий Слон».

● ОЦЕ ТАК ТАК!

Ірина Фаріон міняє політику на шоу-бізнес?

Відома мовознавиця та колишня народна депутатка від «Свободи» знялася у кліпі на нову пісню співачки Slavia (Славії) – колишньої дружини популярного артиста DZIZIO (Михайла Хоми)

Лія ЛІС

Фото робочих моментів зі знімального майданчика оприлюднили у соцмережах Slavia (Ярослава Притула) та сама Ірина Фаріон.

«Сьогодні був не день, а Дар Божий. Записували зі Славією кліп на її дивовижну і шедевральну пісню «Сила Роду», – написала Ірина Фаріон у Facebook. – Я давно не чула такої близькості Неба, як нині, коли за сюжетом-реальністю передавала Славії каблучку її бабусі, що була точно така ж, як у моєї мами... Ось це і є коло-кільце нашої єдності, духової сили і неминучої перемоги. Неймовірна вдачність всім за натхненну працю-творіння. Кліп незабаром. То буде фест!!!» – зaintrigувала 58-річна мовозна-

Фото з фейсбуку-сторінки Ірини Фаріон.

Справді, чекаємо прем'єри. Якщо вдастся, то, може, і Юлія Тимошенко та Мар'яна Безугла візьмуть приклад.

виця, розповівши деякі деталі сюжету кліпу.

У коментарях читачі схвално сприйня-

ли таку новину та писали, що з нетерпінням очікують прем'єри кліпу.

● ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Мобілізація: чи можуть на роботі вручати повістку і за яких умов

Це важливо знати працівцям

Микола ДЕНІСЮК

Работодавець зобов'язаний перевірити наявність у потенційних співробітників військово-облікових документів при прийнятті на роботу. При цьому він може вручити працівникові повістку у разі отримання відповідного розпорядження від територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки. Згідно із постановою Кабміну від 30 грудня 2022 року військовозобов'язані громадяни можуть отримати роботу або розпочати навчання лише після надання актуального

Під час взяття на роботу нового співробітника необхідно перевірити в нього наявність військово-облікових документів. Це може бути приписане посвідчення або військовий квиток.

військового квитка. Так, під час взяття на роботу нового співробітника необхідно пе-

ревірити в нього наявність військово-облікових документів. Це може бути приписане посвідчення або військовий квиток. Роботодавці повинні надіслати цю інформацію про військовозобов'язану людину до територіального центру комплектування та соціальної підтримки протягом 7 днів від взяття на роботу або навчання. При цьому повідомляти військовозобов'язаного та вручати повістку підлеглому роботодавцеві може лише у разі одержання відповідного розпорядження від ТЦК та СП.

ЯКЩО НАЙМАЧ ОТРИМАВ ТАКЕ РОЗПОРЯДЖЕННЯ, ЙОМУ НЕОБХІДНО:

- видати наказ (розпорядження) про повідомлення призовників;
- довести цей наказ до відома таких осіб під особистий підпис;
- вручити повістки про явку на виклик у ТЦК або інший орган (за наявності).

● ПРО ЦЕ ГОВОРЯТЬ

У Туреччині українські та російські футболісти зустрілися у... кулачному бою

Наши перемогли, звісно

Петро ПАС

Втурецькому готелі Royal Seginus стала масова бійка між українськими та російськими футболістами – гравцями ФК «Мінай» з Ужгорода та ярославського «Шинника». За версією росіян, сутінку спровокувала суперечка на політичні теми, в ході якої українці нібито вимагали в якогось російського гравця співати український гімн. Українська версія того, що сталося, інша. Наши хлопці кажуть, що росіяни традиційно

напилися, один із їхніх футболістів наблюдав у жіночій вбиральні і став хамовито чіплятись до когось із персоналу, щоб прибрали. Вигукуючи при цьому «слава росії!». Ну, наши не витерпіли такої поведінки і зробили зауваження. Жорстко. Результат – щонайменше четверо рашистських футболістів отримали ушкодження. «Бійка дійсно відбулась, але вже на поверхні, де зупинились росіяни, у рівнях складах. Кількість постраждалих зі сторони «Шинника» лише підтверджує той факт, що росіяни своїх ще й як «кидають», – йдеться в офіційній заяві ФК «Мінай». А український футболіст Данило Колесник, який заступився за працівницю в турецькому

готелі, заявив після інциденту: «Я вважаю, що таким людям (росіянам. – Ред.), хоча їх важко назвати людьми, не місце за межами своєї держави».

Після конфлікту до готелю приїхала поліція, а футболістів російської команди виселили вже наступного ранку. До речі, організатори були зобов'язані не селити українські та російські команди поруч. Вони стверджують, що це самодіяльність адміністрації готелю, нібито через складну ситуацію із наслідками землетрусу в Туреччині. **Навіщо тих московитів узагалі десь приймати? Спортивний світ повинен просто викидати представників нацистської країни-агресора з усіх змагань!**

● Я ТАК ДУМАЮ!

Вітання дядечкові Сі. Шо означає візит Байдена?

Це знак у тому числі країнам, які ще не стали у стрій допомоги Україні

Віктор БОБІРЕНКО, політолог, керівник експертної групи Бюро аналізу політики

Коли Дмитро Кулеба вчора відмінив свій візит до Брюсселя, стало ясно, що свято наближається. І добре, що не поїхав. Країхой буде біля Зеленського Кулеба, ніж вічне роздратування для американців – Андрій Ермак.

Сьогодні випадково попався мені на очі допис однієї влюбленої у Володимира Олександровича: «Як же жаль, що не може зустрітися ніяк наш президент із Сі Цзіньпіном. Він би його вмовив полюбити Україну».

Ну, ми не із наївних. І розуміємо, що подарунки у 500 мільйонів дядя Джо Байден привіз не Зеленському. Він привіз їх Україні і народу, який бореться. Він зробив такого крюка з Варшави, не тільки щоб позлити усі кремлівські площаці.

Ви не уявляєте, як там зараз підгорає.

Це знак у тому числі й тим, хто ще не став у стрій допомоги Україні. Це знак Індії, Індонезії, Південній Африці. Та купі країн у Латинській Америці, які ще є там думают про путіна.

Ну і це були вітання дядечкові Сі. Це після того, як у Білому домі заявили про «червоні лінії» для Китаю.

Але все було спокійно і зворушливо. На показ усмішки. Дядечко обімає сина.

Я навіть припускаю, що він не казав йому потім за кулісами: «Вовчику, а поясни-но, чому це Резніков після такого зашквару не пішов у відставку, як було б у нормальній країні?»

Я навіть припускаю, що добрий дядя Джо не затребував скальпа Татарова чи бороди Ігоря Валеріча Коломойського.

Ні, цей візит для того, щоб показати сімейність наших стосунків. Щоб на москви захливався соловійов, що це Байден приїхав до свого васала з інструкціями.

Та ну – не судіть по собі. Їх просто розриває, що до них за інструкціями тепер їздить лише бацька. І фсьо. Насправді лука іде є щось вирошуваючи.

А до нас – Байден із подарунками.

Україна зі світом має тепер дуже рівні і родинні відносини. Незважаючи на постійні намагання владоможців довести союзникам, що тутечки лише невміняємі корумпанті.

Я надзвичайно задоволений візитом. Боже, бережи Америку! Слава Україні!

● ПРЯМА МОВА

Жозеп БОРРЕЛЬ, Високий представник ЄС, про те, що Києву необхідно терміново надати зброю, аби зупинити російську наvalu:

Українці отримують чимало оплесків, але недостатньо амуніції. Але вони потребують меншої кількості оплесків і більше снарядів.

● ПОЛІТИКА

Цивілізований світ прагне поразки росії, але і досі... її боїться

Попередні підсумки цьогорічної Мюнхенської безпекової конференції, яка вперше відбулася без РФ

Ірина ГЕРАЩЕНКО,
народний депутат від
«Європейської Солідарності»

НАМ ДАВАЛИ ВІД СИЛИ
6 ТИЖНІВ ОПОРУ

Минулого року відчуття неминучості війни відчувалося в повітрі, але всі грали в політико-дипломатичне врегулювання і мир, росію відверто боялися.

**Зброя. Її буде більше.
Але нам потрібно набагато більше і швидше.
Час – ключове питання.**

Сьогодні всі говорять про необхідність Перемоги. На полі бою. І поразки росії. Наші партнери неофіційно визнають, що минулоріч давали нам від сили 6 тижнів. І те, що Україна зберегла свою державність і вистояла, викликає безумовне захоплення. Ця відвертість накриває: цивілізований і сильні країни усвідомлювали неминучість упокорення і знищенння цілої держави, загибель сотень тисяч людей, переділ кордонів Європи після Другої світової, але заклякли перед загро-

Світ усвідомлює, що безкарність кремля і його успіх у війні розв'яжуть руки іншим авторитарним режимам.

зою збожеволілого ядерного маніяка. Я ще більше пишаюся нашою Армією, і накриває від усвідомлення ціни і кількості жертв.

Одкровення світових лідерів, які розповідають, що помилялися в росії і вірili путіну, як на мене, не до кінця щирі. росію зневажають, але продовжують боятися. Ядерної зброї, російських кримінальних еліт, хаосу і розпаду. Хоч очевидно, що росія

в її нинішньому вигляді – це абсолютне зло. Яким буде світ без нинішньої росії? В умовах її повної ізоляції і виключення з усіх організацій, ринків – ця тема так чи інакше була присутня на багатьох дискусіях.

**ЄС і США МАЮТЬ НЕ ІМІТУВАТИ,
А ДІЙСНО НАНЕСТИ РУЙНІВНИЙ
САНКЦІЙНИЙ УДАР ПО МОСКВІ**
росія мусить заплатити за руйнацію нашої

інфраструктури і міст. Її активи повинні бути конфісковані.

Має бути створений міжнародний трибунал, на лаву підсудних повинні сісти всі військові злочинці, найвище керівництво держави-терориста, її пропагандисти. Війна в Україні зміцнила певні міжнародні інституції, як-то ЄС і НАТО, в спільній боротьбі за принципи. Але їй показала повну імпотентність інших. ОБСЄ, ООН мають бути реформовані. Інакше вони – просто імітація. Відчуття, що цивілізований світ прагне і водночас боїться поразки росії. Публічно це, по суті, сказав новообраний президент Чехії Петер Павел, але між рядками я чула це в багатьох учасників. І, можливо, тому нам дають зброю, аби ми вистояли, але поки що не готові разом на-нести руйнівний удар по агресору, аби вибити окупанта з нашої території вже сьогодні. Санкції. Вони, безумовно, б'ють по російській економіці, але москва має гроші на війну, вона пристосовується до обмежень і успішно шукає нові ринки збуту. Тому Україні і нашим партнерам треба максимально активізувати зусилля з третіми країнами, аби вони доєдналися до санкцій. Та її самі ЄС і США мають не імітувати, а дійсно нанести руйнівний санкційний удар по москві, включити до пакету всіх монополістів, зокрема її «росатому», ввести повне енергетичне ембарго, аби росія відчула санкції миттєво, а не завтра. Зброя. Її буде більше. Але нам потрібно набагато більше і швидше. Час – ключове питання.

Світ усвідомлює, що безкарність росії і її успіх у війні розв'яжуть руки іншим авторитарним режимам. Це важливе переосмислення світового порядку денної. Тому, попри всю реалістичну оцінку важкості нашої майбутньої Перемоги, вона обов'язково буде. Ну, як би не оминали деякі наші партнери теми України в НАТО – це безальтернативний шлях. І варто пройти його якнайшвидше.

● РЕЗОНАНС

Загинув мобілізований, якого відправили на передову без підготовки

Люди обурені: воїн пробув на війні усього чотири дні

Василь КІТ

На фронті загинув тернополянин Богдан Покітко (на фото). 33-річному чоловіку вручили повістку на зупинці і відправили на передову без підготовки, повідомила волонтерка Оксана Огородник. Причому його рідний брат Михайло – військовослужбовець, тобто один член родини вже служить. «Навчання Богдан (в навчальній частині та на полігоні) – НЕ ПРОХОДИВ. Навчання поводження зі зброєю – НЕ ПРОХОДИВ. В армії – не служив», – заявила Огородник.

Богдан Покітко отримав повістку 18 січня, 31-го склав присягу, 12 лютого його перевели до нового місця проходження служби, де він загинув у бою 16 лютого. Історія набула неабиякого розголосу. Відтак Тернопільський ТЦК («військомат») призначив перевірку. Водночас загибель Богдана

Фотоколаж із сайту censor.net

33-річний Богдан Покітко в армії не служив і навчання поводження зі зброєю не проходив...

Покітка у військоматі назвали «не системним випадком». На резонансне повідомлення відреагував відомий військовий журналіст Юрій Бутусов: «На вимогу військового керівництва до Кримінального кодексу були прийняті зміни, які карають за невиконання наказів. Чи є втрата життя солдата таким чином порушенням норм підготовки та злочину недбалістю? Чи буде порушена кримінальна справа?» – резонно запитує він.

Президент Франції Еммануель Макрон сказав, що хоче перемоги України у війні, але не бажає, аби росія «була розчавлена».

● ОТ СВОЛОТИ!

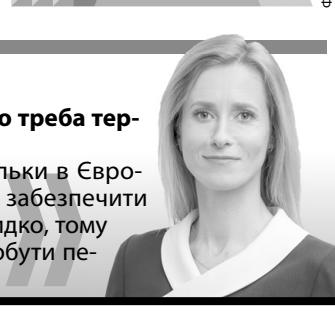
На московії закликають виводити з ладу українські АЕС

Однак прямих ударів по атомних електростанціях не передбачається

Сергій БОРОХ

Інститут вивчення війни звернув увагу на все частіше заклики російських пропагандистів до виведення з експлуатації зовнішньої електричної атомної інфраструктури України, щоб це привело до аварійної зупинки АЕС. «Йдеться не про завдання прямих ударів по атомних електростанціях чи про спричинення викиду радіації, а про удари по окремих підстанціях, які відключають електропостачання, необхідне для безпечної роботи станцій, тим самим змушуючи українських чиновників зупиняти реактори. Мовляв,

знищення таких цілей для трьох українських АЕС за межами окупованих росією територій завдасть збитків у багато разів більших, ніж кілька останніх масованих ракетних ударів», – кажуть аналітики. До речі, є припущення, що ракетний удар 18 лютого по Хмельницькому міг бути спрямований на одну з підстанцій, яка підтримує Хмельницьку АЕС, хоча українські офіційні особи заявили, що російські сили вразили військовий об'єкт та цивільну інфраструктуру...

● ПРЯМА МОВА

Кая КАЛЛАС, прем'єр-міністр Естонії, про те, що треба терміново надати Україні військову допомогу:

росія за день витрачає стільки боеприпасів, скільки в Європі виробляється за місяць... Якщо є попит, потрібно забезпечити і зростання пропозиції, причому слід це зробити швидко, тому що Україна має бути спроможна захистити себе і здобути перемогу.

● ІМПЕРІЯ ЗЛА

Викрадених українських дітей росіяни перевиховують у «спецтаборах»

Мета – зробити з малих українців новітніх яничарів і покрасти демографію російської імперії

Василіна СМЕТАНА

ВИХОВУЮТЬ «МАЙБУТНІХ РОСІЙСЬКИХ ПОЛКОВОДЦІВ»

москва примусово утримує щонайменше 6 тисяч українських дітей, щоб здійснити «політичне перевиховання». Як зазначається у дослідженні експертів з Єльського університету, для їх зомбування створили щонайменше 43 спеціальні тaborи, більшість із яких – в окупованому Криму, приблизно десять – у російських регіонах, зазвичай біля великих міст, а також у Сибіру та на Далекому Сході. Експерти кажуть про «широкомасштабну систематичну мережу» цих закладів.

Серед неповнолітніх, яких утримують у цих місцях, є ті, хто має батьків або офіційних опікунів, і ті, яких росія вважала сиротами, а також інші діти, які перевивали під опікою українських державних установ до початку вторгнення у 2022 році. Наймодернішій ідентифікований український дитині – лише чотири місяці, найстарший – 17 років.

«Основна функція тaborів –

Під дулами автоматів знущаються із найменших: у загарбників нічого людського не залишилося...

це, судячи з усього, політичне перенавчання. Щонайменше 78% із ідентифікованих тaborів займається систематичним перенавчанням, у ході якого українських дітей піддають впливу російськоцентричних ідей академічної, культурної, патріотичної чи військової сфери, – пишуть дослідники. Так, тabor у Криму, який називається «Школа майбутніх полководців», організувала так звана «Юнармія», що позиціонує себе

як всеросійський військово-патріотичний суспільний рух. Саме цей тabor відвідало близько 50 дітей з України.

ОБІЦЯЮТЬ ПОВЕРНУТИ МАЛЯТ ПІСЛЯ... ПЕРЕМОГИ РОСІЇ

Восени журналісти BBC приїжджають до звільненої Балаклії на Харківщині, аби поспілкуватися з батьками дітей, яких збрали в Краснодарський край у російський тabor «Медвежонок». Деякі зі співрозмовників

розвідвали, що не погоджувалися віддати дитину в тabor, але це зробили без їхньої згоди. Щоб повернути синів та доньок, батькам пропонують самостійно приїхати і забрати їх з росії чи Криму.

Спілкування дітей та батьків у таких тaborах обмежували або забороняли. Когось інформували про це відразу, переконуючи не давати дітям з собою телефони. Одна з мам відправила доньку в «Медвежонок», бо в той було хронічне захворювання, судороги. Коли ж її дитину затримали надовше, жінка отримала

своїх дітей у табори, поговорили з керівництвом одного з цих закладів, і там їм повідомили, що дітей не повернуть, бо «у вас війна». Дослідники пишуть, що один із представників тaborу «Медвежонок» сказав хлопчикам з України, що його зможуть повернути додому лише після того, як росія знову захопить Ізюм. Іншому хлопчуку заявили, що його не відпустять додому через його «проукраїнські погляди».

Ще одна мама з Херсонщини поїхала забрати свою доньку з тaborу в Криму, але на місці її сказали, що дитину перемістили в Республіку Адигея, про що раніше жінку не інформували. Дослідник Натаніель Реймонд заявив, що ці факти є очевидним порушенням Женевської конвенції. За його словами, це також може бути доказом того, що росія вчинила геноцид під

Для зомбування українських дітей створили щонайменше 43 спеціальні тaborи, більшість із яких – в окупованому Криму, приблизно десять – у російських регіонах, зазвичай біля великих міст, а також у Сибіру та на Далекому Сході.

номер телефону директора тaborу і він сказав, що дівчинка не повернеться в Україну. Після того, як ЗСУ звільнили Харківську область від російської окупації, група місцевих батьків, які раніше відправили

час війни в Україні, оскільки зміна або знищенння національної ідентичності – складова частина цього злочину. Тож це ще одне свідчення того, що росія – справжня імперія зла, диявольська імперія...

● ДІЯННЯ «ВІЗВОЛИТЕЛІВ»

Росіяни з Кінбурнського півострова поцупили надгробну плиту козацького отамана

Загарбники мають намір вивезти надгробок у Краснодар

Василь КІТ

За словами історика, очільника ГО «Бузький гард», командира взводу ЗСУ Іллі Зелінського, йдеться про надгробну плиту отамана Чорноморського козацтва Сидора Білого. «Надгробок першого отамана Чорноморського козацького війська було втрачено після численних військових баталій на півострові», – написав Зелінський. За його словами, загарбники мають намір вивезти плиту в Краснодар. «Окупанти продовжують привласнювати нашу історію та історичну спадщину України», – наголосив історик. Нагадаємо, що ро-

Козаки Сидір Білий (ліворуч) і Захарій Чепега на пам'ятнику в Краснодарі.

сійські загарбники викрали з Херсона пам'ятник князю Григорію Потьомкіну. «Наша довідка

Сидір Білий – запорозький старшина, перший кошовий отаман Чорномор-

ського козацького війська, командувач Чорноморської козацької флотилії, перший дворянський голова Херсонського повіту (1785–1787). Упродовж 60-х років XVIII ст. він неодноразово виконував особисті дору-

чення кошового отамана Петра Калнишевського. Біль дбав про захист запорозьких прав та про повернення відібраних козацьких земель, разом із колишніми запорожцями будував флотилію, займався комплектуванням екіпажів та їхньою підготовкою. Брав активну участь у російсько-турецькій війні 1787–1792 років, флотилія під його командуванням провела кілька морських боїв із турецьким флотом в районі Дніпро-бузького лиману.

Саме Білий збудував козацьку маневрену флотилію і вирішив долю Лиманської битви за Очаків, розвивши потужний флот османів. У бою з турецькою флотилією під Очаковом 11 червня 1788 року Сидір Білий зазнав смертельного поранення. Він похований у Кінбурнській церкві. Олександрівській церкві.

● ІСТОРИЧНА СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Фото із сайту avtobys.in.ua.

Чим швидше ми позбудемося всього москальського, тим швидше матимемо європейську країну.

На Харківщині село Ватутіне просить перейменувати на Залужне

14 лютого Харківська обласна рада схвалила відповідне клопотання до Верховної Ради

Василь КІТ

Проте очільник Ново-водолазької громади, до якої належить село, Олександр Есін каже, що нова назва населеного пункту не стосується Головнокомандувача ЗСУ Валерія Залужного. Вона виникла через географічне розташування села. «Коли на місці майбутнього населеного пункту, який зараз носить ім'я радянського воє-

начальника, прийшли люди, тут біля річки Вільхуватка був великий луг. Тож оселилися вони за лугом, звідси і варіант нової назви – село Залужне», – розповів Есін.

Зазначимо, що нещодавно у Києві демонтували пам'ятник радянському генералові Миколі Ватутіну, який стояв біля Верховної Ради. Загалом зараз Україна активно позбувається радянських та російських топонімів. Так, у столиці перейменували проспект і площа Перемоги — їм повернули історичні назви. Проспект тепер носить ім'я Берестейського, а площа буде Галицькою.

● ОСОБЛИВИЙ ВИПАДОК

До монастиря у мороз підкинули немовля

У Вінниці малюка знайшли у «Вікні життя» при католицькій жіночій обителі. У таких вікнах батьки анонімно можуть залишити дитину, і про неї подбають лікарі. Це також рятує маму від кримінальної відповідальності, адже не залишила дитину на погибель...

Лія ЛІС

Жінка просто його відчиняє, кладе дитину у віконечко, в нас спрацьовує сигналізація, а в матері є 5 хвилин, щоб вона спокійно пішла», — пояснили для ТСН принцип роботи віконечка у монастирі. Так було і того пізнього вечора. Послушники почули дзвінок, який означав, що «Вікно життя» відчинили... «Це був хлопчик. Лікарі прийшли, оглянули, сказали, що дитина 3-4 години після народження, тобто пупо-

ВІКНО ЖИТЯ

Поліція шукає матір, бо ж раптом передумала і хоче забрати кровинку. Поки малюка не віддадуть на усиновлення — в матері є шанс повернутися по нього.

«Вікно життя» при монастирі гарантує анонімність, там немає камер, які могли б зняти, хто залишив дитину.

//

вина ще була в неї, він був у курточці, у шапочці», — розповіли черніці.

Чочевиць, пологи відбувалися вдома, визначили медики. Немовля було з переохолодженням, його терміново відвезли до лікарні. Нині малюк

у центрі матері і дитини під наглядом педіатрів. Хлопчика відгіріли, нагодували та пропікували. Він має гарний апетит і починає набирати вагу. Лікарі вже підбирають ім'я немовляті — Володимир або Андрій. «Вікно життя» при монастирі

● БОЛИТЬ!

На війні загинув популярний український вівчар Михайло Кознюк

Хлопець із Прикарпаття став відомим, коли відеоролик, де він колоритною гуцульською говіркою із захопленням розповідає про свою роботу, набрав понад два мільйони переглядів

Василь КІТ

Про загибелю бійця повідомили у Верховинській селищній раді. Михайло народився у селі Буковець на Прикарпатті. Хлопець пішов на військову службу за контрактом 26 грудня 2021 року. Служив головним сержантом 2-ї гірсько-штурмової роти. 12 лютого 2023-го на Донеччині Михайло отримав важкі поранення, спричинені ворожим артилерійським обстрілом. Від ран боець помер. Військовому було 26 років. У нього залишилися батьки. Нагадаємо, що після популярного інтерв'ю у Михайла з'явився чимало шанувальників. Глядачі оцінили не тільки його діалект, але й щирість, працьовість та любов до рідної землі, яку він проявив не тільки на словах.

Вічна слава Герою!

Михайло Кознюк став відомим на всю країну, коли став героєм сюжету «5 каналу» про особливості роботи вівчара в Карпатах. Нині це відео має 2 мільйони переглядів.

● НЕХАЙ РОСТЕ ЗДОРОВОЮ!

«Нічого не загадую»: на Рівненщині жінка народила 18-ту дитину

Іще одне нове життя Марія Губеня (на фото) із Сарненщини дала у віці 43 років

Фото з сайту 24tv.ua.

Фото з сайту 24tv.ua.

На запитання, чи планує 19-ту дитину, Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

• Найбагатодітнішою жінкою ХХI століття вважається Маріям Набатанзі з Уганда (Африка). У 39 років вона мала 44 дитини, 38 з яких живло. Своїх перших малюків Маріям народила, коли було всього 13 років. Породілля має рідкісну особливість організму, завдяки якій завжди народжує більше ніж одну дитину. Маріям дала життя п'ять разами, чотирма трійнятам і п'ятьма четвернятам. Усі живуть у невеликому цементовому будинку в селищі неподалік від кавових плантацій. Кілька років тому Маріям покинув чоловік, тож вона виховує усю дитячу юру самотужки.

Фото з сайту io.wp.com.
У 39 років Маріям Набатанзі з Уганда народила 44 дитини, 38 з яких вижили.

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

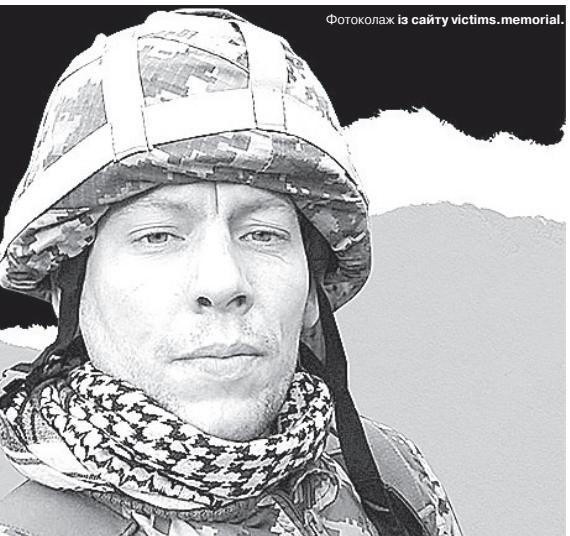
DO РЕЧІ

• 18 дітей у сім'ї на Рівненщині — не рекорд. Світлана Ковалевич із села Глинne Сарненського району у 45 років народила 19-ту дитину. Марія відповіла так: «Нічого не планую, нічого не скажу на цю тему. Як буде».

● БОЛИТЬ!

Семен Повар

72-га окрема механізована бригада

Фотоколаж із сайту victims.memorial.

Головний стрілець-зенітник 38-літній Семен Повар, позивний Кулінар, загинув 4 вересня 2022 року під час артилерійського обстрілу в районі села Павлівка Донецької області.

Звістка про втрату: не множити горе родини, а розділити його

Закінчення. Початок на с. 1

Олена СТРУК, lb.ua

Сповіщення про смерть родина загиблого військовослужбовця мала б отримувати особисто від спеціально підготовлених для цієї місії людей, аби не примножувався біль. Але на практиці з об'єктивних причин або через звичайний людський фактор, а можливо тому, що немає консенсусу, що це важливо, процедура нерідко втрачає ознаки поваги і співчуття й нагадує машину, яка пережовує всіх учасників процесу.

ЗНАТИ СЛОВА

Процедуру сповіщення про загибель регулює інструкція. Здебільшого алгоритм виглядає так: коли в бойовому підрозділі є втрати, то командир військової частини повідомляє про них відповідного військового комісара. Військомати, тепер територіальні центри комплектації та соціальних послуг (далі ТЦК. – lb.ua), мають особисто сповістити родичів загиблого: батьків, дружину, братів або сестер, залежно від того, хто вказанний у справі військовослужбовця. Цю функцію зазвичай виконують офіцери групи морально-психологічного забезпечення. Так само ТЦК допомагає родині в організації поховання і оформленні документів.

– Зараз через той потік загиблих не завжди вдається провести всю процедуру як належить. Це правда, – каже Олена Шилова, психолог організації «Taps Україна», що працює з такими сім'ями у Дніпрі. – А по-друге, уявіть собі, скільки у нас військоматів і яка в них кількість людей у штаті.

У цьому контексті часто згадують досвід Ізраїлю. Олександр Гершанов, психотерапевт, пояснює, як там працює система оповіщення родин. Протокол передбачає дотримання кількох правил. Повідомляє звітку група з трьох людей. Це ніколи не роблять по телефону, тільки особисто. Попередньо вони мають перевірити правильність адреси, зібрати максимум інформації про родину, скажімо, чи є вагітна або важкохворий, діти. Говорять максимально коротко, простими словами. Якщо є діти, то запрошується психолога або соціального працівника, який працює з ними. Головне завдання – зробити все якомога обережніше і по-людськи. Наталія Багрій працює в патронатній службі «Азову». Вона каже, що «наші командири охоче спілкуються з родичами загиблих, бо вони вважають, що так має бути, що це правильно».

Коли захисники Маріуполя опинилися ізольованими на заводі, Наталія цілодобово була на телефоні. Щойно патронатна служба отримувала списки загиблих від коман-

дирів, то відразу сповіщала рідних. «Добрий день, вас турбує патронатна служба полку «Азов». За даними, які нам надало командування полку, такий-то такого-то числа о такій-то годині загинув, захищаючи місто Маріуполь». Йі доводилося повторювати це знову і знову.

Ми намагалися говорити стримано і досить коротко. Бо все, що ти скажеш після слова загинув, рідні вже не чують, – пояснює Наталка.

– Починається перша реакція – у когось емоційна, у когось надто емоційна, у когось спокійна. Але в цей момент дуже важливо залишатися на зв'язку, слухати, як вони плачуть. Найгірше, що можна зробити, – це кинути трубку... А потім почали вивозити тіла з «Азовсталі», і принаймні дехто з

родин мав пройти процедуру здачі ДНК.

– Дуже багато сімей досі чекають тіла своїх рідних. І це найвиснажливіша ситуація, – каже Наталія. – Було дуже правильне рішення звести родини докупи в телеграми. А далі вони вже самі згуртувалися по регіонах, ходять разом пити чаї, виставки проводять. Но ніхто тебе краще не зрозуміє, як людина, котра в такій самій ситуації. Вони спілкуються між собою і до нас звертаються вже більше з організаційних питань.

УЧИТИСЯ ПРАВИЛЬНО ГОВОРІТИ

Олексій (ім'я змінено на прохання героя. – Ред.) входить до складу групи морально-психологічного забезпечення одного з ТЦК, він сповіщає родини про загибель військових. Як зінається, коли йшов до військомату, то не здав, що доведеться виконувати саме цю роботу.

– Ми приходимо у сім'ї удох з іще одним офіцером. На наш запит адміністрація району відряджає чергового лікаря з найближчого медзакладу. У нас є інструкція, як діяти, ми пройшли тренінг. Що нам могли розказати, те розказали. Але ж люди різні. Ситуація завжди нестандартна, і ми не знаємо, буде так чи інакше. Приміром, я виживав до дружини і двох дочек. В однієї хворе серце. Ми на руках її тримали, поки не прийшла «швидка», бо лікар теж розгубився. Ім із собою дають хіба що валер'янку. А вчора батько, почувши про смерть сина, знепритомнів. До цього неможливо звикнути. Я особисто постійно на заспокійливих. Оповісники й ті, хто працює з родинами загиблих, потребують спеціального навчання і так само подальшої психологічної підтримки. Олена Шилова (її чоловік Сергій загинув у 2015 році в АТО. – Ред.) разом із колегами проводить тренінги, зокрема для соцпрацівників, які опікуються членами родин загиблих у соцслужбах у Дніпрі.

– Після цих тренінгів до мене підходять і кажуть: «Тепер ми розуміємо, скільки зайного говоримо». А насправді ж не так багато фраз може витримати і сприйняти людина, якій сповіщають про смерть. Навчання дуже важливе, оскільки треба знати можливі реакції на звітку, усвідомлювати свої реакції, розуміти свою роль і зрештою допомогти. Але при тій кількості документів, що в них у роботі, і з тією кількістю завдань, я дуже сумніваюся, що питання навчання

вважають першочерговим, – відзначає Олена.

ПІДТРИМАТИ ПІСЛЯ

Від дня смерті Семена Повара минуло 5 місяців. У січні його нагородили орденом «За мужність» посмертно. Тим часом Світлана безуспішно бореться з паперовим монстром. Ніяк не отримає від військової частини документи: службовий акт про загибель, грошовий атестат, наказ про виключення з частини. З ними родини можуть розраховувати на останню заробітну плату військовослужбовця, допомогу на поховання, податися на грошову виплату, оформити статус родини загиблого та пенсію на дітей. Світлана не стримує емоцій:

– Hi сповістити нормально не можуть, ні підтримати далі, хоча б показати дорогу, куди рухатися, – каже вона. – От, приміром, родині повідомили звістку. Якщо ви бачите, що не треба якоїсь нагальній психологічної допомоги, дайте прожити горе. А потім через якийсь час після поховання зателефонуйте або прийдіть, навіть просто заліште контакти: сюди подзвоні, тебе вислухають, сюди – допоможуть у подальших кроках із документами, ось тут проконсультирують з юридичними питань. Але ж у крашому разі тобі дають якийсь листок з переліком документів, ще й відредагований від руки. Всунуту його десь у день похорону або коли приносять повідомлення про смерть...

Коректно сповістити родину про загибель людини на війні – тільки перший крок. І ним не має все закінчуватися. Систему підтримки родин загиблих створили в «Азові». Основне завдання тих, хто опікуються родинами загиблих, – організація поховання, щоб мінімально зняти з рідних питання, пов'язані з ним. Далі – супровід сімей під час збору документів, зокрема на отримання грошової виплати.

Але підтримка, яку надає патронатна служба таким родинам, таки вийшла і за ці рамки. Комусь допомагають з війздом із окупованих територій, комусь – з пошуком і орендою житла, лікуванням або навчанням, влаштуванням дітей у садочок. Так само родинам надають фінансову допомогу за конкретними питаннями через благодійний фонд патронатної служби.

– Ця підтримка радше за покликанням душі, – каже Наталія. – Близькі загиблих переживають надскладний етап у житті. І десь підсвідомо хочеться їх усіх врятувати.

● КРАСНОМОВНО На підлогу кидають... путіна

Укрпошта вводить в обіг поштову марку «ПТН ПНХ!», присвячену річниці повномасштабної війни російської федерації проти України

Галина ШВАБЮК

На марках, які випустять 24 лютого, зображене графіті, створене всесвітньо відомим вуличним художником і політичним активістом Бенксі у Бородянці (на фото). На графіті намальована дитина, яка кидає на підлогу чоловіка у

кімоно, схожого на президента країни-агресорки володимира путіна.

Нова поштова марка – благодійна. Кохен, хто придає, стає учасником добробчинного проекту. Тираж марки – 1 500 000 примірників або 250 тисяч маркових аркушів. Вартість маркового аркуша – 180 грн, з яких 42 грн – благодійний внесок.

● ОСОБЛИВИЙ ВИПАДОК

Видаляли зуб: пацієнта впала в кому і померла

У Хмельницькому зупинилося серце 29-річної жінки, яка знепритомніла під час видалення зубів у приватній стоматологічній клініці

Василіна СМЕТАНА

Перед встановленням брекет-системи їй мали видалити зуби мудрості. Жінку госпіталізували до лікарні у стані коми, і через місяць вона померла, так і не прийшовши до тями. Її чоловік Михайло Гладій звернувся до правоохоронців. За цим фактом порушено кримінальне провадження за частиною 2 статті 140 Кримінального кодексу (неналежне виконання професійних обов'язків медичним чи фармацевтичним працівником). Наразі тривають слідчі дії. Михайло розповів, що його дружина Оксана 27 грудня 2022 року видаляла «три вісімки» («зуби мудрості») у стоматолога, клієнтами якого вони були не перший рік, і залишилися задоволені результатом та обслуговуванням. На цей раз процедуру вирішили робити під загальним наркозом. За кілька годин чоловікові зателефонували з клініки і повідомили, що в Оксани виникли ускладнення і дихальна недостатність. Приїхавши до закладу, Михайло побачив непримітну дружину, яка не дихала, – працювало лише серце. Тільки після цього викликали невідкладну допомогу. Михайло Гладій, який сам є лікарем, дивується, чому медики одразу не зателефонували до

Чоловік померлої звинувачує працівників стоматологічної клініки у недбалості.

«швидкої», а чекали на його приїзд. Він сказав, що вбачає у їхніх діях виразно виражену ятрогенію (помилкові або неадекватні дії медичного працівника). «Це означає, що лікар не допоміг, а нашкодив. Це їхній непрофесіоналізм і неправильно надана

медична допомога», – сказав він. Жінку було госпіталізовано до обласного серцево-судинного центру, де її підключили до апарату штучної вентиляції. Лікарі діагностували кому III ступеня, яка вважається найглибшою. За період у комі в Оксани не

було жодних рефлексів. Медики заявили про смерть мозку. 2 лютого пацієнта померла.

Михайло Гладій, який сам є лікарем, дивується, чому медики одразу не зателефонували до «швидкої», а чекали на його приїзд. Він сказав, що вбачає у їхніх діях виразно виражену ятрогенію (помилкові або неадекватні дії медичного працівника).

Фото із сайту vsim.ua.

● КОРИСНІ ПОРАДИ

Три способи використання алоє**ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ІМУНІТЕТУ**

Пригответе суміш зі свіжого пропущеного через м'ясорубку листя алоє і такої ж кількості натурального меду. Приймайте по 1 ст. ложці 3 рази на день за 30 хвилин до їди, запиваючи 0,5 склянки теплої кип'ячені води, протягом трьох тижнів. Після 10-денної перерви курс треба повторити.

ОПІКИ, ДЕРМАТИТИ, ПОРІЗИ

Листя накладіть на пошкоджене місце і перебинуйте.

ПРОФІЛАКТИКА

Навіть люди з чудовим здоров'ям п'ють вранці по 1 ст. ложці соку алоє, розбавлюючи його фруктовими соками, і відзначають поліпшення травлення, підйом працездатності, підвищення життєвого тонусу.

Усміхніться!

– Лікарю, а в яких позах гарантовано не можна завагітніти?

– Наприклад, жінка на ліжку, а чоловік – на дивані.

:))):))

Зібралися троє жінок.

– Дівчата, а давайте підемо вип'ємо?

– Давайте, але наші чоловіки знають всі забігалівки!

– Та я знаю одне місце – не перевживайте.

І пішли вони на цвінтар.

Зираються на другий день їхні чоловіки.

– Мужики, в моєї коханець є! Прийшла вчора з букетом.

– Хах, фігня, моя прийшла із двома.

То виходить, що в неї два коханці?

– А моя прийшла з вінком на грудях, а там написано: «Від братви».

:))):))

– Що таке здоров'я, куме?

– Це коли, куме, все болить, але ще є сили, щоб не йти до лікаря.

– Ходімо, куме, та й вип'ємо по чаці!

– Не можу, куме.

– Овва! А то чому?

– Ну є три причини: по-перше, горілка шкідлива для здоров'я, по-друге, мені лікар суворо заборонив пити...

– А по-третє?

– А по-третє, я вже і так п'яний!

МАГНІТНІ БУРІ У БЕРЕЗНІ

● Слабкі: 12. ● Середні: 4, 19, 31.

Джерело: 1plus1.ua.

● НАШІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Що робити, коли відчули запах ацетону з рота дитини?

Фото із сайту bazarmedia.info.

Виявивши симптоми ацетонемічного синдрому, слід негайно звернутися до лікаря.

щення температури, а також характерний запах ацетону з рота

і запаморочення), слід негайно звернутися до лікаря, – розпо-

Ірина-Марія ЛІС

– Виявивши симптоми ацетонемічного синдрому (нудоту та бліяння, діарею чи закреп; блідий колір шкіри і слабкість; підви-

● СІМ «Я»

Розуміння сімейної історії

— Моя бабуся постійно нагадувала нам, онукам, щоб ми розмовляли тихше на вулиці.
— А чому, мам, чому? — допитувався син

Оксана КОВАЛЕНКО,
мама

Mої діти люблять слухати сімейну історію: про дитинство мами і тата, про шкільні «проколи», про те, як нас карали й обдаровували, й про тисячі інших нюансів. Скажу, що й ми, дорослі, не проти поринути в своє минуле, де було так мало відповідальності й так багато приємної легковажності та пригод. Ще донедавна я була переконана, що ділитися історіями з дітьми — це гарний спосіб провести час, можливість познайомити їх із предками, з якими ім не довелося зустрітися безпосередньо, і нагода зміцнити стосунки у спілкуванні. Аж нещодавно прочитала, що сімейні оповіді на певну тему ще й впливають на щасливе й успішне життя дітей. Про це написали у книзі «Секрети мозку» американські психотерапевти Деніел Сігел і Тіна Брайсон.

Виявляється, наш досвід «в переказах і легендах» стає досвідом наших синів і доньок. З історій про тат і мам вони «дістають» інформацію, що розуміємо про наших батьків, про себе й наші стосунки з людьми. Захистую авторів: «Усе зводиться до історії свого життя. Ми її розповідаємо, коли дивимося, хто ми є та як ми такими стали. Ідея полягає в тому, щоб обмірювати, як ваш власний досвід спілкування впливає на вас... Є спогади, які впливають на нас без усвідомлення». Здається, як це пов'язано? Це легше злагодити при негативних сімейних історіях. Наприклад, знаю жінку, яка виростла у неблагополучній сім'ї, у якій батьки ставилися до дітей недбало — так, наче їх і немає на світі. Нині вона ставиться за тим же шаблоном до своїх дітей, бо з якихось причин не аналізує минулого. Питання «Чому так буває і як це подолати?» не поставила собі ні вона, ні її діти — не мали й шансу, бо не чули історій. Ідея ж у тому, щоб проговорити, обмірювати, як власний досвід спілкування з батьками, іншими авторитетними людьми впливає на нас. Це задля того, щоб брати з минулого у теперішнє тільки корисне.

Моя бабуся спонукала мене бути тихенькою, оскільки зростала в дуже тризложний час: за її розповідями, в час Другої світової багато волинян опинилися між трьох вогнів: німецькими фашистами, радянськими партізанами й нашими бандерівцями. Звичайним сільським людям, якими були і її батьки, доводилося дбати про виживання, зокрема й про те, що і як говорять їхні діти на вулиці. Уже дорослою я зрозуміла: «циквили» мені не тому, що я робила щось не те, а через важкий досвід людей її покоління.

Маєте свої відкриття, як жити з дітьми спокійніше, — діліться. Наші адреси: okovalenko74@gmail.com або tsikava.gazeta@gmail.com, а поштою: 43016, м. Луцьк, вул. Ковельська, 2, «Цікава газета на вихідні».

● НАША ВІРА

Фотоколаж із сайту proliviv.com.

Великий піст допомагає вірянам підготувати тіло та душу до світлого свята Воскресіння Ісуса Христа.

Великий піст-2023: коли починається і що можна їсти

Цьогоріч Великден вважається раннім, адже припадає на 16 квітня. Тому й піст розпочнеться вже зовсім скоро. Традиційно він триває сім тижнів перед Воскресінням Христовим, або 48 днів. 2023-го — від 27 лютого до 15 квітня. Церква наголошує, що піст — це не лише дотримання обмежень у їжі. Також віряни повинні проводити ці дні в молитвах, роздумувати про своє життя та покаятися в гріхах

Тетяна МЕЛЕЖИК, tsn.ua

ПЕРШИЙ ТА ОСТАННІЙ ТИЖНІ ВВАЖАЮТЬСЯ НАЙСУВОРІШИМИ

Варто звернути увагу, що дотримуватися обмежень у їжі можуть лише фізично здорові люди. Постити не рекомендується

дітям, вагітним жінкам, людям поважного віку і тим, хто має будь-які хронічні захворювання.

Головне — виключити з меню всі продукти тваринного походження, а це молоко, сир, сметана, яйця, м'ясо, а також рибу.

Перший та останній тижні вважаються найсуворішими. У понеділок, середу та п'ятницю в ці тижні споживають лише ті продукти, які не піддавалися термічній обробці. У вівторок та четвер можна їсти гарячі страви, але без олії, і лише ввечері.

● КІНОЗАЛ

У Польщі зняли свій серіал «Слуга народу»

Його показ розпочнуть уже 4 березня

Лія ЛІС

Уньому, як і в оригіналі, розкажуть про 36-літнього розлученого вчителя історії, який раптово стає президентом, повідомив польський телеканал Polsat, що викупив в українців права на зйомку понад два роки тому.

У польській версії образ глави держави Ігнація Конечного на екрані втілив актор Марцін Хікнар (**на фото**).

«Український оригінал серіалу привів до влади Володимира Зеленського, який зіграв у ньому головну роль. Чи вийде це у Марціна Хікнара? Ніхто не знає. Але ми точно знаємо, що стрічка подарує вам багато усмішок та цікавих роздумів про політику», — сказано в заяві телеканалу Polsat.

До речі, герой польського серіалу захоплюється колишнім прем'єр-міністром Великої Британії Вінстоном Черчиллем.

Цікаво, що, крім польського Polsat, права на зйомки серіалу «Слуга народу» купили також у Британії, Греції, Румунії, Фінляндії,

Фото із сайту polsat.pl.

Телеканал Polsat обіцяє своїм глядачам «багато усмішок та цікавих роздумів про політику».

Грузії, Естонії та Франції.

Хоча в світі уже виходили стрічки зі схожим сюжетом: індійські фільми «Мудхалван»

Фото із сайту 1plus1.tv.

Але навіть творці українського «Слуги народу», які передбачили Зеленському президентство, не могли спрогнозувати великої війни з росією.

(1999, тамільською мовою) і «Наяк» (2001, мовою хінді) та італійська стрічка «Ласкаво просимо, містере президент» (2013).

Певні послаблення Церква допускає в суботу та неділю. Вірянам дозволено вживати гарячу їжу з олією. А також пригутити червоного вина.

Останній тиждень посту, який називається Страсною седмицею, має особливий день — п'ятницю. Цього дня віряни можуть їсти лише вчоращеній хліб та пити воду. А в суботу споживання їжі взагалі заборонено.

У ДРУГИЙ — ШОСТИЙ ТИЖНІ МЕНЮ ЗА ДНЯМИ МОЖЕ БУТИ ТАКИМ:

Понеділок — на сніданок, приміром, зварити гречану кашу на воді, на обід приготувати капустяний суп та картопляні котлети, на десерт з'їсти фрукти, а на вечерю випити чай без цукру.

Вівторок — вранці з'їсти смачну вівсянку кашу, на обід — вермішелевий суп, салат з овочів, перлову кашу з грибами. Від вечері краще утриматися.

Середа — розпочати день можна з рисової каші, а на обід з'їсти гриби й салат із капусти. Вечерю краще пропустити.

Четвер — на сніданок чудовим варіантом стане кукурудзяна каша і сухофрукти, на обід підіде солянка та овочевий салат, а на вечерю — картопляне пюре і домашня консервація.

П'ятниця — спробуйте ячну кашу, зваріть гороховий суп, а також зробіть фруктовий салат, на вечерю можна поласувати гречкою з грибною підливкою.

Субота — початок дня буде чудовим з вінегретом, а на обід пригответе рисову кашу з чорносливом і курягою, на вечерю — макарони та салат.

Неділя — вівсяні пластівці на воді можуть стати сніданком, на обід з'їште пісний борщ та смажену картоплю, а на вечерю — відварений рис із цибулею та морквою.

Взагалі у Великий піст можна експериментувати. Головне — виключити з меню всі продукти тваринного походження, а це молоко, сир, сметана, яйця, м'ясо, а також рибу. Можете без проблем споживати макарони, різні крупи, овочі та фрукти, сухофрукти й зелень, домашню консервацію.

● ПАЛЬЧИКИ ОБЛИЖЕШ!

ФОТО із сайту bbc.com.

Зустрінемо Масницю пампухами?

Не млинцями єдиними...

Саме їх чомусь останнім часом вважають головною стравою Масниці (цьогоріч вона триває з 20 по 26 лютого). Однак в українців у цей період (який, до речі, в деяких регіонах має ще назви Колодка, Колодій, Запусти, Пущення, Заговини, Сирний тиждень) чи не найпопулярнішим найдком завжди були вареники із сиром, посмачені маслом та політі сметаною. Недарма ж кажуть у народі: «Почекайте, варенички, прийде на вас Маснича». Ще у ці дні прийнято пригощати сирниками, дерунами, пирогами, оладками, солодощами з медом. У хорватів традиційно готують булочки з начинкою («крафне»), а в наших сусідів-поляків – пончики з повидлом. Плюють такі смажені смаколики з начинкою і на Заході України, де їх, щоправда, звуть пампухами. Але від того вони, повірте, анітрохи не гірші. Пропонуємо і вам скуштувати

КЛАСИЧНІ ДРІЖДЖОВІ

Інгредієнти: 500 г борошна, 50 г дріжджів, 250 мл молока, 1 яйце, 55 г масла, 4 жовтки, 50 г цукру, цукрова пудра, дрібка

солі; для начинки – варення, ягоди або мак.

Приготування. Розчиніть дріжджі в теплому молоці, додайте кілька столових ложок борошна та 1 ложку цукру. Залишіть у теплому місці. Розітріть яйце з цукром і м'яким маслом до однорідної консистенції. Додайте дріжджову суміш до борошна, затім жовтки та яечну суміш. Замісіть тісто і залиште у теплому місці підходити 40–50 хвилин. Якщо готуєте пампушки без начинки, просто відщипуйте однакові шматочки тіста та надавайте їм потрібної форми. Якщо ви готуєте їх з начинкою, розкатайте тісто, виріжте склянкою кружечки, покладіть начинку всередині і загорніть у кульки.

Готові пампушки викладіть на деко на відстані одна від одної та дайте їм ще 20–30 хвилин підрости. Потім або випікайте в духовці при температурі 180°C протягом 20–25 хвилин, або смажте в киплячій олії.

Перед подачею посыпте цукровою пудрою.

ЦИБУЛЕВІ

Інгредієнти: 0,5 л молока, 50 г дріжджів, 0,5 л картопляного пюре, 0,5 ст. л. солі, 3 середні цибулини, борошно.

Приготування. У теплому молоці розчиніть дріжджі, додати півлітрову банку

відвареної і пом'ятої картоплі, сіль, а також потерту на терці для дерунів або подрібнену блендером цибулю. Всипати просіяне борошно, замісити легке тісто, накрити рушником і залишити, щоб підросло. Потім виробляти невеличкі кульки, викладати на робочу поверхню – нехай підійдуть хвилин 15. Смажити на помірному вогні в олії. Пампушок виходить багато. Вони м'якенькі, смакують із бульйоном, супом чи борщем.

ПІСНИ

Інгредієнти: 1 кг борошна, 0,5 л води, 50 г дріжджів, 3/4 скл. цукру, 0,5 ч. л. куркуми, ванільний цукор, 2 ст. л. горілки, олія, дрібка солі.

Приготування. У теплій воді розчиніти дріжджі, всипати по ложці цукру і борошна. Перемішати і залишити в теплому місці на 10 хвилин. Додати ще 1,5 склянки борошна, знову перемішати, накрити рушником і поставити в тепле місце на годину. Опара має значно збільшитися в об'ємі. Всипати куркуму, сіль, цукор, ванільний цукор, влити горілку (її в тісто додають для того, щоб пампухи не вбирали олію при смаженні). Поступово додавати просіяне борошно, замісити дуже м'яке, ніжне тісто. Насамкінець вмішати олію і вимісити. Залишити в теплому місці на годину (має вирости удвоє). Розкачати тісто завтовшки 1,5–2 см, склянкою вирізати пампухі і залишити на столі ще на 20–30 хвилин. Смажити у великій кількості олії на невеликому вогні по кілька хвилин з кожного боку. Викласти пампухи на паперові рушники, перед подачею притрусити цукровою пудрою.

СИРНІ

Інгредієнти: 0,5 кг кисломолочного сиру, 2 скл. борошна, 3 яйця, 2 ст. л. сметани, 2 ст. л. цукру, 1 ст. л. спирту (або 2 ст. л. горілки), 1 ч. л. соди, оцет, цукрова пудра, олія для смаження.

Приготування. З усіх складників замісити тісто (соду погасити оцтом). Сформувати кульки діаметром 5 см, приплюснути і протиснути у кожній паляничці отвір – так тісто краще просмажиться. Обсмажити їх у великій кількості олії. Готові гарячі пампухи викласти на паперову серветку, щоб позбутися зайвого жиру. Перед подачею посыпти цукровою пудрою.

● НА ЗАМІТКУ

Спеція, що віками вважалася ознакою розкоші, нині доступна всім охочим.

Гвоздика згодиться і в десертах, і в маринадах

Батьківщиною цього вічнозеленого дерева є Молуккські острови (також відомі як Острови прянощів – індонезійська група островів між Сулавесі та Новою Гвінеєю. – Ред.). Нині найбільші плантації гвоздики – на Мадагаскарі, Маврикії, Занзібарі та в Індонезії

У Європу ці прянощі потрапили в XI столітті, вважалися дуже дорогими й дефіцитними, мали величезний попит на ринку.

У кулінарії використовуються нерозквітлі висушені бутони гвоздичного дерева. Цікаво, що воно вперше плодоносить тільки у 20-літньому віці, а бутони слід збирати великі, але ще не розпущені.

Гвоздика має сильний аромат та своєрідний пекучий смак, здатна перебивати неприємні запахи, приміром часнику, а також добре ароматизувати фрукти. Застосовують ці спеції у десертах, солодких пиріжках, напоях, м'ясних стравах, бульйонах, різних підливках та маринадах для риби. Однак у їх використанні потрібно знати міру. Також важливо вибрати якісну гвоздику, яка містить цінні ефірні олії. Подібна дуже швидко втрачає аромат та ефірні олії, а відтак і цінність.

● ВАРТО ЗНАТИ

Як вибрати гранат

Зібралися придбати вітамінний фрукт, але боїтесь, аби не попався неспілій або несвіжий? Звертайте увагу на такі нюанси:

- Плід повинен бути твердим, щільним і при відносно невеликому розмірі доволі важким.

- Уважно розгляньте шкірку: вона має бути досить яскравого кольору, без плям, трохи підохлою. Якщо шкірка надто суха – можливо, гранат уже довго лежав, тож зернятка втратили соковитість, а дуже гладенька свідчить про те, що його зірвали завчасно. Шкірка повинна обтягувати, облягати плід, як тісна рукавичка, і зернятка мають ніби виступати через неї.

- Зверніть увагу на «попку» граната – місце, де росла квітка: у спілого граната воно повинно бути сухим.

Telegram-канал
Рецепти Кухня

Передплатні індекси: 60304, 60306 (для читачів Волинської області), 60312 (для читачів Рівненської області), 60307 (для читачів інших областей)

Реєстраційні номери: ВЛ № 516-2499, 06.11.2017 р. КВ № 22953-12853Р від 06.10.2017 р.

РВ № 691/244Р від 07.11.2017 р.

Віддруковано: Поліграфічне видавництво «А-Прінт»

ТОВ «Дім», м. Тернопіль. Тел.: (035) 52-77-37, (067) 352-18-51,

сайт www.a-print.com.ua

Тираж згідно із замовленням. Замовлення № 270.

● КОЗАЦЬКОГО РОДУ!

Уже 215 см: 17-річний Максим Кличко перевершив батька та дядька!

Ексдружина Віталія Кличка показала сина-велетня

Петро ПАС

Наталя Єгорова, яка торік розлучилася з вічним чемпіоном світу з боксу за версією WBC Віталієм Кличком, уже багато років проживає разом із синами та донькою в Німеччині.

На день святого Валентина ексдружина нинішнього мера Києва поділилася на своїй сторінці в Instagram мілім фото із молодшим із синів, 17-річним Максимом.

«Мої діти – моя найбільша підтримка! І вони мої найщиріші фанати. Теплі обійми», – підписала Наталя під знімками, на яких виглядає маленькою дівчинкою поряд із сином-велетнем.

А зріст 17-річного хлопця справді заслуговує на особливу увагу. «Вимахавши» на 215 см («додалося» 10 см у порівнянні з літом 2020-го, коли йому було 15 років), Максим перевершив за антропометричними даними і свого батька (201 см), і дядька Володимира (198 см).

Як відомо, Віталій Кличко одразу після повномасштабного вторгнення росіян заявив, що в нинішній ситуації спортсмени всього світу мають чітко означити свою позицію щодо війни в Україні.

«Спорт має велику силу. Спортсмени мають об'єднуватися, – зазначив Кличко-старший. – Лише спільними зусиллями ми зможемо зупинити цю війну. Якщо хтось буде мати таку – «трохи вагітну» – позицію, нічого з цього не вийде. Зараз світ білий та чорний. Або люди підтримують мир та Україну, або

Козацькому роду Кличків нема переводу!

«Мої діти – моя найбільша підтримка!»

Фото зі сторінки в Instagram Наталії Єгорової.

і Максим (2005) та дочка Єлизавета (2002). Наталя і Віталій Клички довгі роки жили окремо: вона – у Гамбурзі (Німеччина), а він – у Києві (з 2014 року Віталій Володимирович обіймає посаду мера столиці та голови КМДА).

15 серпня 2022 року Віталій Кличко повідомив, що розлучається з дружиною: «У нас залишилися добре стосунки, ми поважаємо одне одного, діти вже дорослі, і життя триває» (від запитання, чи вільне його серце зараз, столичний міський голова ухилився. «Воно зайняте Києвом. Як тебе не любити, Києве мій?» – відповів він).

Наступного дня дружина Кличка підтвердила таку позицію. За словами Наталя та Віталія, причиною розлучення стало їхнє проживання на відстані. 18 жовтня жінка заявила, що після розлучення повернула собі дівоче прізвище.

У нас залишилися добре стосунки, ми поважаємо одне одного, діти вже дорослі, і життя триває.

вони підтримують війну та агресивну росію».

Як приклад Віталій розповів про позицію свого молодшого брата Володимира.

«Побачив листування брата, – розповів Віталій Кличко в інтерв'ю YouTube-каналу «Бомбардир». – Він звернувся до одного з функціонерів і попередив: якщо хоч один російський боксер вийде на бій зі своїм пропо-

ром і під гімн росії, то публічно занурить свій чемпіонський пояс у відро з кров'ю».

НАША ДОВІДКА

Наталя Єгорова народилася у Броварах 1974 року. 1996 року вона вийшла заміж за українського боксера Віталія Кличка. У шлюбі в парі народилося троє дітей: сини Єгор (2000)

● УВАГА, КОНКУРС!

Зашифрували за Деном Брауном... Тараса Шевченка!

описав в одному з ранніх своїх творів автор найпродаванішого роману усіх часів):

ОБКНІМІЩЕ / ҮП / ОБ / ТГІУ?

А відповідь на розшифроване запитання співзвучна із назвою знаменитої для українців ліричної комедії, «батька» якої ми сьогодні і заховали.

Чий портрет знаходиться у гранатобузі?

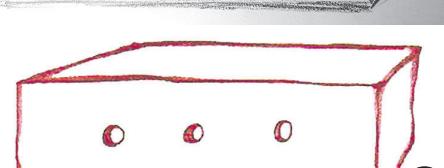
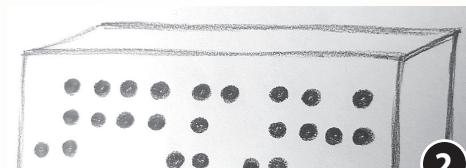
Одразу коротко описуємо пошук відповіді. Для розшифрування треба було замінити кожну літеру на її сусідку-попередницю в алфавіті: «О» на «Н», «Б» на «А» і т.д. (цей метод ми запозичили в книзі «Цифрова фортеця» (1998) Дена Брауна, його «Код да Вінчі» – один із найпопулярніших детективів сучасності) – вийде всім відоме запитання з дитинства: «**Найміліше що на світі?**» Одразу згадуємо відповідь із народної казки «Мудра дівчина» – «**Сон**». Саме таку назву і має знаменита лірична комедія нашого великого Кобзаря. Тобто, в гранатобузі **ми заховали портрет Тараса Шевченка**.

Зрозуміли? Тому хутчіш приєднуйтесь до нашої вікторини! **Умови конкурсу такі:** ви маєте відгадати, що чи кого заховав

Грицько Гарбуз у нашому гранатобузі. **За кожну правильну відповідь отримуєте по 1 очку.** Хто здобуде найбільше балів протягом **45 турів** – той і стане переможцем «Гранатобуза із секретом-2023» та отримає грошовий приз від редакції у розрахунку **здобутий 1 бал=100 гривень.**

Хто став переможцем 1-го туру – читайте на фейсбук-сторінці Грицька ГАРБУЗА.

«ГРАНАТОБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ-3» (2023)

І сьогодні ми вам пропонуємо запитання із фотоколажем. При цьому знову поєднали героїв відомих творів. Скажемо так: това-

ри захованого на рисунку 1 персонажа набагато сміливіший за нього. Про їхній подвиг ви знаєте із дитинства. Якщо розшифруете отих друзів, вийдете і на дерево, яке несподівано укріпило їхню перемогу над тими, ким нас ускількають. Саме цю рослину ми сьогодні і заховали в гранатобузі. Асоціативний ряд слів, пов'язаних із персонажами запитання: голова, очі, серце, вогонь, Тамбов, ополонка, каша, батько, чоловіча сила, син...

Що за дерево знаходиться у гранатобузі?

Слово-відповідь треба надіслати до 2 березня (включно) тільки у вигляді повідомлення на телеграм-номер Грицька Гарбуза: 093 381 32 45, обов'язково вказати після слова-відповіді у дужках ще і своє ім'я, прізвище і регіон, який представляєте (на приклад: «Байрактар» (Валерій Залужний, Житомирщина)).

А історії, як шукали відповідь (що вразило, які були труднощі, хто допоміг розгадати), надсишайте на електронну адресу gryczgarbus@gmail.com або просто лишайте в коментах під запитанням на фейсбук-сторінці Грицька ГАРБУЗА (за цим QR-кодом ви можете зайди на неї з будь-якої частини світу).

Приємних Вам пошукив без повітряних три-вог!

